

УДК 911:373.3+528.9

В.А. Редіна, І.А. Скриль

Харківська обласна станція юних туристів

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У ПОЗАШКІЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Вступ. Вхідження України у світовий освітній простір потребує приведення вітчизняних освітніх стандартів у відповідність з європейськими та світовими нормами, оскільки ми прагнемо істотних змін в освіті й умовах праці.

Сучасне суспільство потребує підготовки освічених, моральних, підприємливих особистостей, здатних до креативного мислення, швидкого оволодіння та ефективного використання інноваційних технологій, спроможних удосконалювати й стимулювати їх згідно з потребами діяльності.

Усім цим вимогам відповідають можливості позашкільної освіти. Адже вона є таким освітнім простором, де, як зазначається в Концепції профільного навчання, створені умови для врахування індивідуальних особливостей, інтересів і потреб учнів, для формування у школярів орієнтації на той чи інший вид майбутньої професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Беручи до уваги розвиток новітніх інформаційних технологій на сучасному етапі, їх можна і треба використовувати у навчальному процесі в позашкільному закладі. Невід'ємною складовою навчального процесу на Харківській ОблСЮТур стало використання мультимедійного обладнання.

В широкому розумінні "мультимедіа" — це широкий спектр інформаційних технологій, які використовують різноманітні програми та технічні засоби з метою найбільш ефективного впливу на користувача. Це комбінація тексту, 1-рафічного зображення, звуко- та відео елементів.

В якості основного технічного засобу мультимедійного обладнання є: комп'ютер, наповнений необхідним програмним забезпеченням, мультимедійний проектор, екран.

Завдяки своїм можливостям мультимедійні засоби можуть бути використані при проведенні багатьох видів учбових занять.

Які ж можливості застосування мультимедіа в умовах ОблСЮТур?

Вже кілька років під час занять у гуртках працює відеотека, використовуються фільми екологічної тематики

Фільми цікаві, пізнавальні, але вони відзняті в різних країнах Європи та США. Більш корисним і дієвим, на наш погляд, є використання місцевого матеріалу. Тому під час подорожей, краєзнавчих експедицій, у профільних таборах на території Харківщини

знімаються відео фрагменти. Наявність спеціальних програм–відеоредакторів дозволяє швидко змонтувати відеофільм, закласти звук, надати необхідні коментарі. Такі відеофільми можна створювати за напрямками роботи гуртків і висвітлювати геологічні, географічні, історичні, археологічні об'єкти.

Крім того, використання мультимедійного обладнання під час занять, наприклад в історичному гуртку, дає можливість керівнику не тільки наводити історичні факти, а знайомити гуртківців з відео хронікою, фотокартками, репродукціями.

Гуртківці обласної станції юних туристів беруть участь в обласних і всеукраїнських краєзнавчих конференціях, конкурсах-захистах робіт учнів-членів Малої академії наук. В процесі доповідей, повідомлень, захистів незмінним помічником є мультимедійне обладнання, за допомогою якого можна якнайкраще провести презентацію роботи гуртка, науково-дослідницької роботи учня. Найчастіше це — показ слайдів, які демонструються на великому екрані за допомогою мультимедійного проектора та служать ілюстрацією до розповіді.

Проведення презентації допомагає виділити головні положення доповіді, проілюструвати її графіками, схемами, картами, фотографіями. Вдала презентація справляє найкраще враження від доповіді на членів журі і допоможе отримати високий кінцевий результат.

Крім того, цікавим було б використання електронних підручників. В друкованих підручниках — недостатність інформації, іноді сумнівність якості викладання матеріалу, відсутність ілюстрацій та і ціна одного підручника сягає кілька десятків гривень. Електронні підручники мають величезне інформаційне наповнення і можуть бути використані в ході індивідуальної, самостійної підготовки гуртківців.

Наводячи приклади використання мультимедійних засобів під час занять з гуртківцями ОблСЮТур треба підкреслити, що вони не замінюють керівника гуртка, який за допомогою інтонації, емоційного впливу, імпрровізації здатний заволодіти увагою аудиторії та створити сприятливу атмосферу для засвоєння матеріалу, а допомагають, дають додаткові можливості при проведенні занять.

Ще одним аспектом застосування мультимедійних засобів є використання навчальних програм для практичних занять. Більшість школярів використовує комп'ютерні ігри як спосіб проведення дозвілля. Треба створити навчальні програми, які імітують комп'ютерну гру, але ставлять конкретні завдання. Наприклад, цікаво було б у тримірному вимірі за допомогою мультимедійного обладнання робити реконструкцію археологічної знахідки, маючи в наявності тільки маленьку її частину. Або імітувати гірську річку з порогами і її проходження туристами-водниками, або подолання смуги

перешкод на туристських змаганнях. Таких прикладів можна надати безліч. Таким чином, розглядаючи напрями використання мультимедійного обладнання на Харківській ОблСЮтур, можна зробити висновок, що воно значно підвищує ефективність навчального процесу.

Однак є і проблеми його застосування;

— більшість позашкільних закладів на сьогодні ще не забезпечені комп'ютерами та мультимедійними засобами;

— відсутнє програмне забезпечення для потреб позашкільної освіти;

— не завжди користувач має достатні навички при роботі з мультимедійним обладнанням;

— при розробці мультимедійних засобів навчання акцент робиться не на допомогу учню, а на спецефекти, що відволікають увагу гуртківців.

Висновки. Для вирішення зазначених проблем в позашкільний заклад треба залучати спеціалістів в області мультимедійних технологій та підвищувати кваліфікацію педагогічних працівників на курсах та семінарах.

В цілому мультимедійні засоби навчання є перспективними, високоефективними, вони дозволяють передавати великий обсяг інформації, враховувати індивідуальні особливості учнів та сприяти підвищенню рівня знань, умінь, навичок.